

Jak rozliczane jest unieważnienie kredytu w EURO? Niedopłata kapitału a odsetki ustawowe za opóźnienie

data aktualizacji: 2026.05.11

W ostatnich latach istotnie wzrosła liczba postępowań dotyczących kredytów powiązanych z walutą EURO. Choć mechanizm abuzowności takich umów pozostaje co do zasady zbliżony do spraw frankowych, praktyka rozliczeń po stwierdzeniu nieważności umowy może różnić się od funkcjonującej w sprawach dot. rozliczenia kredytów „frankowych”. W szczególności należy zauważyć, że w znacznej części spraw dotyczących kredytów w EURO kredytobiorcy nie dokonali dotychczas spłaty kwoty odpowiadającej nominalnej wartości wypłaconego kapitału kredytu. Okoliczność ta ma doniosłe znaczenie dla sposobu rozliczenia stron po ustaleniu nieważności umowy kredytowej.

Skutki stwierdzenia nieważności umowy kredytu

Stwierdzenie nieważności umowy kredytu prowadzi do uznania, że stosunek prawny pomiędzy stronami nie istniał od samego początku (ex tunc). W konsekwencji każda ze stron zobowiązana jest do zwrotu świadczeń otrzymanych bez podstawy prawnej.

Aktualnie dominujące w orzecznictwie pozostaje stosowanie tzw. teorii dwóch kondykcji, zgodnie z którą:

- bank może dochodzić zwrotu wypłaconego kapitału kredytu,
- kredytobiorca może żądać zwrotu wszystkich świadczeń spełnionych na rzecz banku, w tym rat kapitałowo- odsetkowych, prowizji, składek ubezpieczeniowych oraz innych kosztów związanych z wykonywaniem umowy.

Roszczenia te pozostają od siebie niezależne i podlegają odrębnej ocenie.

Kredyty w EURO a problem niedopłaty kapitału

W odróżnieniu od znacznej części kredytów frankowych, w przypadku kredytów powiązanych z walutą EURO relatywnie często występuje sytuacja, w której suma wpłat dokonanych przez kredytobiorcę pozostaje niższa niż nominalna kwota kapitału udostępnionego przez bank.

Przyczyn takiego stanu rzeczy jest kilka. Po pierwsze, skala wzrostu kursu EURO na przestrzeni lat była wyraźnie niższa niż w przypadku franka szwajcarskiego. Po drugie, część umów zawierano w okresie niższych stóp procentowych oraz przy odmiennych harmonogramach spłat.

W praktyce oznacza to, że po wzajemnym rozliczeniu świadczeń może wystąpić obowiązek dopłaty po stronie kredytobiorcy odpowiadający różnicy pomiędzy:

- kwotą wypłaconego kapitału,
- a sumą świadczeń dotychczas spełnionych na rzecz banku.

Nie oznacza to jednak, że unieważnienie umowy pozostaje ekonomicznie nieopłacalne dla konsumenta.

Umorzenie wieloletnich zobowiązań kredytowych jako podstawowa korzyść konsumenta

Kluczowym skutkiem stwierdzenia nieważności umowy pozostaje eliminacja obowiązku dalszego wykonywania wadliwego stosunku prawnego.

W praktyce oznacza to definitywne wygaśnięcie obowiązku:

- spłaty przyszłych rat kapitałowo-odsetkowych,
- ponoszenia kosztów odsetkowych przewidzianych umową,
- dalszego ponoszenia ryzyka walutowego,
- wykonywania innych obowiązków wynikających z nieważnej umowy kredytowej.

W wielu przypadkach kredytobiorca, pomimo konieczności zwrotu części nominalnego kapitału, zostaje zwolniony z obowiązku spłaty zobowiązania opiewającego jeszcze na kilkaset tysięcy złotych. Ekonomiczny rezultat unieważnienia umowy pozostaje zatem dla konsumenta dalece korzystniejszy niż dalsze wykonywanie nieważnej umowy kredytowej przez kolejne kilkanaście lub kilkadziesiąt lat.

Znaczenie odsetek ustawowych za opóźnienie

Istotnym elementem rozliczeń po [unieważnieniu umowy kredytu w euro](#) pozostają również odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzone na rzecz kredytobiorcy.

W aktualnym stanie prawnym i orzecznictwym sądy powszechne obok roszczenia głównego zasądają również odsetki ustawowe za opóźnienie za czas trwania procesu.

W realiach wieloletnich postępowań sądowych kwoty należnych odsetek osiągają często poziom kilkudziesięciu, a niekiedy nawet kilkuset tysięcy złotych.

Z perspektywy ekonomicznej oznacza to, że odsetki ustawowe za opóźnienie mogą w praktyce:

- skompensować obowiązek dopłaty części kapitału,
- istotnie ograniczyć ciężar końcowego rozliczenia,
- a w niektórych przypadkach doprowadzić nawet do pełnego zbilansowania wzajemnych świadczeń stron.

Okoliczność ta pozostaje szczególnie istotna w sprawach dotyczących kredytów w EURO, gdzie nominalna niedopłata kapitału występuje częściej niż w sporach frankowych.

Każda umowa wymaga indywidualnej analizy

Sposób rozliczenia po unieważnieniu kredytu powiązanego z walutą EURO zależy każdorazowo od:

- treści konkretnej umowy,
- daty jej zawarcia,
- wysokości dokonanych spłat,
- aktualnego salda rozliczeń stron,
- przebiegu postępowania sądowego,
- oraz momentu naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie.

Z tego względu ocena opłacalności dochodzenia roszczeń przeciwko bankowi powinna zostać poprzedzona szczegółową analizą umowy oraz historią spłat kredytu. Nawet w sytuacji występowania niedopłaty względem nominalnej kwoty kapitału unieważnienie umowy może prowadzić do osiągnięcia przez konsumenta istotnej i wymiernej korzyści finansowej.

autor: radca prawny Adam Kaczmarzyk

[Korzybski Wojciński Kancelaria Radców Prawnych sp.k.](#)

Material partnera.

Źródło:

<https://www.infolawa.pl/aktualnosci/item/81748-jak-rozliczane-jest-uniewaznienie-kredytu-w-euro-niedoplata-kapitalu-a-odsetki-ustawowe-za-opoznienie>